

**Lohjan kaupungin ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten
toimeksiantosopimussuhteisen perhehoidon toimintaohje vuonna
2022 (Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.12.2021 § 111)**

Perhehoidon toimintaohje

Lohjan kaupungin ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohje on hallinnollinen ohje siitä, miten kaupungin alueella toteutetaan toimeksiantosopimussuhteista ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoitoa. Toimintaohjeen tavoitteena on luoda alueelle yhtenäinen perhehoidon toimintatapa toteuttaa, lisätä ja kehittää perhehoitoa.

Ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohje tulee voimaan 1.1.2022 ja korvaa aiemman käytössä olleen perhehoidon toimintaohjeen.

Perhehoitajille maksettavia hoitopalkkioita, kulukorvauksia ja käynnistämiskorvauksia tarkistetaan perhehoitolain 16 § ja 19 § mukaan kalenterivuosittain. Perhehoitajalle maksettavat korvaukset on määriteltä liitteessä 1

Sisällysluettelo

1	Perhehoidon säädösperusta.....	4
2	Perhehoidon määrittely.....	4
2.1	Perhehoidon muodot.....	5
2.2	Omaishoidon ja perhehoidon välinen ero.....	5
2.3	Perhehoitaja	6
2.4	Perhekoti	7
2.5	Esteet perhehoitajaksi ryhtymiselle tai perhekodin perustamiselle.....	7
3	Perhehoidon myöntäminen.....	8
4	Toimeksiantosopimus	9
5	Perhehoitajalle maksettavat korvaukset	11
5.1	Hoitopalkkio.....	11
5.1.1	Hoitopalkkio osavuorokautisessa perhehoidossa	12
5.1.2	Hoitopalkkio lyhytaikaisessa perhehoidossa	12
5.1.3	Hoitopalkkio pitkäaikaisessa perhehoidossa.....	12
5.2	Kulukorvaus perhekodissa	12
5.3	Palkkiot ja kulukorvaus perhehoidon keskeytyksen ajalta.....	13
5.4	Asiakaskohtainen käynnistämiskorvaus perhekodissa	15
5.5	Matkakorvaukset	15
6	Perhehoitajan asema.....	16
6.1	Perhehoitajan oikeus vapaaseen	16
6.2	Perhehoitajan sosiaaliturva ja vakuutukset	16
6.3	Perhehoitajan tuki ja valvonta	16
6.4	Perhehoitajan ilmoitusvelvollisuus.....	17
6.5	Vaitiolo-velvollisuus ja tietojensaanti	18
7	Perhehoidon päättymisen.....	18
8	Perhehoidossa olevaa asiakasta koskevat asiat	19
8.1	Perhehoidon asiakasmaksu	19
8.2	Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevan asiakkaan yksityisvarat.....	19
9	Asiakkaan katoaminen perhehoidossa	20
10	Asiakkaan kuolema perhehoidossa	20

1 Perhehoidon säädösperusta

Perhehoidossa noudatetaan mm. seuraavia lakeja ja asetuksia perhehoitoa järjestettäessä:

- Perhehoitolaki (263/2015)
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
- Julkisten alojen eläkelaki (81/2016)
- Laki omaishoidon tuesta (937/2005)
- Tietosuoja laki (516/2004)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) Pelastuslaki (79/2011)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki (734/1992) ja asetus (912/1992) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)
- Asetus kehitysvammaisten erityishuollosta (988/1977)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)
- Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (759/1987)
- Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015)
- Sairausvakuutuslaki (1224/2004)
- Hallintolaki (434/2003)
- Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
- Kotikuntalaki (201/1994)
- Henkilötietolaki (523/1999)
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012)
- STM:n julkaisu 2017:6 Laatusuositus hyvän ikääntymisen ja palvelujen parantamiseksi
- Valtion ravitsemusneuvottelukunta 2010: Ravitsemussuositukset ikääntyneille
- Valvira: Valvontaohjelmat
- Yleinen EU:n tietosuoja-asetus (2016)
- Kansallinen tietosuoja laki (2018)

2 Perhehoidon määrittely

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun osapäiväisen- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan kodissa tai hoidettavan kotona. Sen tavoitteena on

antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus kodinomaiseen ja tarpeenmukaiseen hoitoon sekä läheisiin ihmissuhteisiin perheenjäsenenä.

Perhehoidolla pyritään edistämään perhehoidossa olevan henkilön hyvinvointia, toimintakykyä, perusturvallisuutta ja sosiaalisia suhteita. Perhehoidon lähtökohtana ovat asiakkaan elämäntilanne, aikaisemmat elämäkokemukset sekä hoivan ja huolenpidon tarve.

2.1 Perhehoidon muodot

Perhehoito voi olla lyhytaikaista tai pitkäaikaista perustuen yksilölliseen palvelusuunnitelmaan ja/tai kehitysvammaisten osalta erityishuolto-ohjelmaan. Perhehoidolla tarkoitetaan perhehoitolain mukaista toimeksiantosopimukseen perustuvaa hoidettavan kotona tai perhekodissa annettavaa perhehoitoa. Toimeksiantosopimuksessa määritellään asiakaskohtaisesti perhehoidon muoto ja kesto.

Lyhytaikaista perhehoitoa voidaan järjestää säännöllisenä esimerkiksi omaishoitajan vapaan järjestämiseksi, vanhempien jaksamisen tukemiseksi tai määräaikaisena järjestelynä esimerkiksi sairaalasta kotiutuessa, perhehoitopaikkaa vaihdettaessa, pitempiaikaista asumispaikkaa odottaessa tai pitkäaikaisen perhehoitajan vapaan aikana. Lyhytaikaisen perhehoidon tavoitteena on tukea ikäihmisen, pitkäaikaissairaana tai vammaisen kotona asumista. Säännöllinen lyhytaikainen perhehoito on kestoaltaan enintään 14 päivää kuukaudessa ja määräaikainen enintään 3 kuukautta.

Hoidettavan kotona tapahtuva perhehoito voidaan järjestää lyhytaikaisena ja/tai osavuorokautisena perhehoitona.

Osavuorokautinen perhehoito kestää saman vuorokauden aikana enintään 8 tuntia. Yön yli kestävä hoito (alle 12h) katsotaan myös osavuorokautiseksi perhehoidoksi.

Pitkäaikainen perhehoito voi olla itsenäiseen elämään kuntouttava väli-vaihe (yli 3 kuukautta) tai pysyvämpi asumisen ja elämisen järjestely perhekodissa.

2.2 Omaishoidon ja perhehoidon välinen ero

Omaishoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiooloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona ennakkovalmennuksen suorittaneen perhehoitajan toimesta. Mikäli henkilön hoitajana

toimii oma lapsi, vanhempi, isovanhemmat, sisarukset tai avio-/avopuoliso, hoito on omaishoitoa.

2.3 Perhehoitaja

Perhehoitajaksi voidaan hyväksyä henkilö, joka koulutuksensa, kokemuksensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella on sopiva antamaan perhehoitoa. Perhehoitajalta ei edellytetä sosiaali- tai terveysalan koulutusta. Perhehoitaja antaa perhehoitolaissa tarkoitettua perhehoitoa hoidettavan kotona (kiertävä perhehoitaja) tai perhehoitajan omassa kodissa (perhekoti) kaupungin kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella.

Perhehoitajalta edellytetään:

- soveltuvuutta ja sitoutumista perhehoitajan tehtävään ennakkovalmennuksen perusteella
- täysi-ikäisyyttä
- hyvää terveydentilaa (pyydetään tarvittaessa lääkärintodistus)
- valmiutta toimia yhteistyössä viranomaisten, omaisten ja muun yhteistyöverkoston kanssa
- vakaata taloudellista tilannetta
- rikosrekisteriotetta (alaikäisten hoidettavien kohdalla)
- kykyä vastata asiakkaan tarpeisiin hänen etunsa mukaisesti

Uusien perhehoitajiksi aikovien on suoritettava ennakkovalmennus ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä. Valmennuksen tavoitteena on auttaa perhehoitajaksi aikovaa henkilöä ja/tai perhettä tekemään tietoinen päätös perhehoitajaksi ryhtymisestä, sitoutumisesta tehtävään sekä arvioida valmiuksia ja edellytyksiä toimia tehtävässä. Erityisistä syistä ennakkovalmennus voidaan suorittaa vuoden kuluessa sijoituksen alkamisesta (Perhehoitolaki 263/2015 6§).

Perhehoitaja luo hoidettavalle turvallisen ja aktivoivan ympäristön ja huomioi hoito- ja/tai kasvatustehtävässään hoidettavan kehityksen erityistarpeineen. Perhehoitaja pyrkii turvaamaan hoidettavan ja hänen läheistensä yhteydenpidon ja suhteet.

Kaupungin vastuuhenkilöt tekevät arvioinnin soveltuvuudesta perhehoitajaksi. Arvioinnissa selvitetään perhehoitajaksi aikovan elämäntilannetta ja perhehoitajuuteen liittyviä vaatimuksia ja velvoitteita.

2.4 Perhekoti

Perhekoti on kaupungin hyväksymä ja valvoma yksityiskoti, jossa perhehoitoa annetaan. Perhekodin sopivuutta arvioidessa otetaan huomioon erityisesti seuraavat asiat:

- Perhekodin tilat, varustetaso, turvallisuus, esteettömyys, terveydelliset olosuhteet ja kodin lähiympäristö. Aikuisella perhehoidon asukkaalla tulee pitkäaikaisessa perhehoidossa pääsääntöisesti olla oma huone. Lyhytaikaisessa perhehoidossa hoidettavana oleva henkilö voidaan sijoittaa kahden hengen huoneeseen.
- Perhekodissa jokaisen asukkaan huone varustetaan palovaroittimella. Huoneiden lisäksi asennetaan vähintään 1 palovaroitin asunnon jokaista alkavaa 60 neliötä kohden kerroskohtaisesti. Palovaroittimia tulee testata säännöllisesti. Perhekoti varustetaan vähintään yhdellä käsisammuttimella, lisäksi keittiö varustetaan sammutuspeitteellä.
- Perheenjäsenten valmius hyväksyä kaikkien tasavertaisuus ja perhekodin toiminta. Perhehoitoon sijoitetulla on tasa-arvoinen asema perheen muihin jäseniin nähden. Perhehoidettavan käytössä ovat kaikki kodin yhteiset tilat.

Perhekodissa voidaan hoitaa enintään neljää henkilöä perhehoitajan kanssa samassa taloudessa asuvat alle kouluikäiset ja muut erityistä hoitoa ja huolenpitoa vaativat henkilöt mukaan luettuina. Hoidettavien määrästä voidaan poiketa, mikäli on kyse hoidon antamisesta sisaruksille tai saman perheen jäsenille. (Perhehoitolaki 263/2015 7§.)

Perhekodissa hoidettavien henkilöiden määrä voi olla enintään kuusi, jos perhekodissa annettavasta hoidosta vastaa vähintään kaksi ennakkovalmennuksen käynyttä, perhekodissa asuvaa henkilöä, joista ainakin toisella on lisäksi tehtävään soveltuva koulutus ja riittävä kokemus hoito- ja kasvatustehtävistä (Perhehoitolaki 263/2015 7§). Perhehoitolain 9 §:ssä säädetään hoidettavien henkilöiden määrästä poikkeamisesta.

Enimmäismäärästä voidaan poiketa silloin, kun perhehoitaja sijaistaa toista perhehoitajaa tämän vapaan aikana. Järjestelystä on aina etukäteen sovittava kaupungin vastuutyöntekijän kanssa. Järjestelyä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon, että hoidettavien keskinäinen kanssakäyminen, toimintakyky ja hoidon tarve sekä perhekodin tilat mahdollistavat järjestelyn.

2.5 Esteet perhehoitajaksi ryhtymiselle tai perhekodin perustamiselle:

- fyysisten rajoitusmenetelmien käyttö, jotka eivät ole asiakkaan edun mukaisia
- rikosrekisterimerkintä liittyen lapsiin kohdistuviin tai pahoinpitely rikoksiin
- aktiivinen / pitkäaikainen lastensuojelun asiakkuus perheessä

- fyysinen pitkäaikaissairaus, jonka ennustetaan aiheuttavan toimintakyvyn laskua
- päihde- tai mielenterveysongelma perheessä
- taloudelliset vaikeudet perheessä
- joku perheenjäsenistä vastustaa perhehoitoperheeksi ryhtymistä
- perheen elämään ja arkeen erittäin voimakkaasti vaikuttava elämäncatsomus
- hylkäävä arvio ennakkovalmennuksesta

3 Perhehoidon myöntäminen

Perhehoito on sosiaalipalvelua ja sen myöntäminen perustuu palvelutarpeen arviointiin. Perhehoidon järjestämisessä on tärkeää turvata hoidettavan ja hänen läheistensä osallisuus perhehoitoa suunniteltaessa ja perhehoidon aikana. Tämä tarkoittaa, että henkilö saa ikänsä ja toimintakykynsä mukaisesti ja tarvittavin tukitoimin olla mukana tekemässä elämänsä liittyviä suunnitelmia ja päätöksiä niin, että hänen tahtonsa ja etunsa otetaan huomioon. (STM 2017 Perhehoitolain toimeenpanon tuki.)

Perhehoitoa voidaan myöntää esimerkiksi, kun

- asiakas ei pärjää kotona yksin ja hän kokee turvattomuutta, ahdistuneisuutta, masennusta tai yksinäisyyttä
- asiakas tarvitsee toisen ohjausta, tukea tai läsnäoloa arjessa selviytymisessä
- perhehoito tukee asiakkaan läheisten jaksamista
- perhehoito on tarkoituksenmukainen tapa järjestää asiakkaan palvelu

Kaupungin viranhaltija arvioi soveltuuko henkilö perhehoidon asiakkaaksi sekä arvioi perhehoitajan valmiuksia vastata kyseisen henkilön tarpeisiin. Perhehoitajalla on lainmukainen oikeus saada tietää hoidon onnistumisen kannalta oleelliset tiedot hoitoon tulevan henkilön elämänhistoriasta ja terveydentilasta. Saamiensa tietojen perusteella perhehoitaja itse arvioi omia valmiuksiaan pitää huolta ko. henkilöstä. Perhehoidon onnistumisen kannalta on tärkeää, että perhehoitoa tarvitsevalle asiakkaalle voidaan osoittaa hänelle sopiva perhehoitaja tai perhe.

Perhehoitoa suunniteltaessa selvitetään myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja muiden tukitoimien tarve ja saatavuus.

Perhehoitoon ei sovellu henkilö, joka

- tarvitsee jatkuvaa sairaalatasoista hoitoa tai
- häiritsee muita öisin tai
- tarvitsee säännöllisesti apua öiseen aikaan tai

- on aggressiivinen, eikä käyttäytymistä saada hallintaan niin, että perhe-hoitajan tai muiden perhekodissa asuvien henkilöiden turvallisuus voitaisiin taata tai
- karkailee niin paljon, että valvonta on mahdotonta tai
- ei kykene liikkumaan itsenäisesti tai tarvitsee liikkumiseen ja siirtymiseen sellaisia apuvälineitä, joiden käyttäminen ei ole mahdollista tai
- tarvitsee jatkuvasti päivittäisissä toiminnoissaan kahden henkilön apua tai
- ei sitoudu yhteistyöhön

Kaupungin viranhaltija mahdollistaa ja tarvittaessa koordinoi perhehoitajan ja perhehoitoon tulevan henkilön molemminpuoliset vierailut. Perhehoito alkaa aina tutustumisjaksolla. Mikäli henkilö tulisi asumaan pitkäaikaisessa perhehoidossa kahden hengen huoneessa, kaikkien osapuolten tulee hyväksyä järjestely.

Kaupungin viranhaltija tekee toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa, kun perhehoito käynnistyy. Viranhaltijan tulee tukea ja auttaa perhehoitajaa tehtävässään ja jokaista hoidettavaa varten nimetään vastuutyöntekijä (yhteyshenkilö).

4 Toimeksiantosopimus

Toimeksiantosopimuksessa perhehoitaja ja kaupunki sopivat hoitosuhteeseen liittyvät molemminpuoliset oikeudet ja velvollisuudet. Toimeksiantosopimus tehdään jokaisen perhehoidon asiakkaan osalta erikseen, ennen perhehoidon alkamista tai välittömästi sen alettua.

Toimeksiantosopimuksen tehnyt perhehoitaja ei ole työsopimuslain (55/2001) 1. luvun 1§:n tarkoittamassa työsopimussuhteessa kuntaan.

Toimeksiantosopimuksen allekirjoittavat perhehoitaja(t) ja kaupungin viranhaltija. Sopimus tarkistetaan tilanteen muuttuessa ja tarkistamisesta on käytävä neuvottelu, kun toinen osapuoli sitä vaatii. Sopimusta ei saa yksipuolisesti muuttaa. Perhehoidon toimeksiantosopimuksen liitteeksi tulee hoidettavaa koskeva palvelusuunnitelma.

Kun kunta valmistelee perhehoitolaissa tarkoitettua toimeksiantosopimusta alaikäiselle annettavasta perhehoidosta, tulee kunnan tai kuntayhtymän ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä pyytää henkilöltä nähtäväksi rikosrekisteriote (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002 § 6 mom. 2). Perhehoitajan puolison ja täysi-ikäisen lapsen tulee myös toimittaa rikosrekisteriote, mikäli he asuvat samassa taloudessa ja /tai osallistuvat säännöllisesti hoitoon. Rikosrekisteriote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi. Rikosrekisteriote on maksullinen ja se tilataan Oikeusrekisterikeskukselta.

Toimeksiantosopimuksessa sovitaan

1. sopijapuolet
2. perhehoidossa oleva henkilö
3. sopimuksen sisältö
 - perhehoidon muoto (pitkäaikainen, lyhytaikainen, osavuorokautinen)
 - mikäli perhehoito toteutetaan hoidettavan kotona
 - hoitopalkkion saaja
 - hoitopalkkion määrä ja maksuaikataulu
 - kulukorvaus ja maksuaikataulu
 - käynnistämiskorvaus
 - erityisten kustannusten korvaaminen
 - sopimuksen voimassaoloaika
 - perhehoitajan oikeus vapaaseen ja vapaan toteuttaminen
 - palkkion maksaminen ja kustannusten korvaaminen vapaan ajalta (esim. ateriovähennysten toteutusaikataulu)
 - perhehoitajan valmennus, työnohjaus, koulutus ja tuki
 - vastuutyöntekijä (yhteyshenkilö)
 - sopimuksen irtisanominen
 - noudatettava toimintaohje
 - perhekodin hyväksyminen
 - perhehoitajan velvoitteet
 - liitteet
 - toimeksiantosopimuksen tarkistaminen
 - kaupungin ja perhehoitajan yhteistyö

Toimeksiantosopimuksessa on tarvittaessa liitteenä:

- selvitys perhehoidossa olevan henkilön oikeuksista, tukitoimista ja harrastustoiminnasta sekä näiden toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä
- suunnitelma perhehoidossa olevalle henkilölle järjestettävistä perhehoidon toteuttamiseksi tarpeellisista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ja muista tukitoimista

Perhehoidon käynnistyessä voidaan molemminpuolisesti sopia erikseen koeajasta, jolloin irtisanomisaika ei ole voimassa. Jos toimeksiantosopimuksessa ei ole toisin sovittu, voidaan toimeksiantosopimus irtisanoa päättymään irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua. Jos valvonnan yhteydessä perhekoti tai siellä annettava hoito todetaan sopimattomaksi tai puutteelliseksi, hoidon järjestämisestä vastaavan kunnan tai kuntayhtymän tulee pyrkiä saamaan aikaan korjaus. Jos puutetta ei korjata asetetussa määräajassa tai jos puutetta ei voida korjata ilman kohtuutonta vaivaa tai kohtuullisessa ajassa, toimeksiantosopimus voidaan purkaa välittömästi. (Perhehoitolaki 263/2015 12§.)

Toimeksiantosuhteisessa perhehoidossa lääkehoito pohjautuu asiakaskohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan ja lääkehoitoon liittyvät vastuut määritellään perhehoidon toimeksiantosopimuksessa. Kunta vastaa siitä, että perhehoitaja on saanut riittävän valmennuksen, tarvittaessa myös lääkehoidon osalta. Kunnan on tarvittaessa varmistettava perhehoitajan riittävän lääkehoidon osaamisen sopivaksi katsomallaan tavalla. (Turvallinen lääkehoito opas, Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:6.)

5 Perhehoitajalle maksettavat korvaukset

Perhehoidosta maksetaan perhehoitajalle hoitopalkkiota, kulukorvausta sekä erikseen harkittavaa käynnistämiskorvausta. Perhehoitolaissa (263/2015 16§ ja 17§) määritellään palkkion ja kulukorvauksen vähimmäismäärät sekä käynnistämiskorvauksen enimmäismäärä. Perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset tarkistetaan kalenterivuositain sosiaali- ja terveysministeriön kuntatiedotteen mukaisella indeksitarkistuksella. Perhehoitajalle maksettavat korvaukset on määritelty liitteessä 1.

Hoitopalkkio on veronalaista tuloa ja se kartuttaa eläkettä. Kulukorvauksesta toimitetaan myös ennakonpidätys. Koska kulukorvaus ei ole perhehoitajalle todellista tuloa, saadaan sitä koskeva vähennys tehdä verotuksessa. Perhehoidon palkkioiden ja korvausten jakamisesta puolisojen kesken voidaan sopia erikseen.

Korvausten maksu perustuu pitkäaikaisen perhehoidon osalta sovittuun kuukausipalkkioon, josta vähennetään tarvittaessa perhehoitajan toimittaman poissaolopäiväilmoituksen mukaiset ateriamaksut (Liite 1). Lyhytaikaisessa perhehoidossa korvausten maksu perustuu kuukausiraporttiin (toteutuneet hoitopäivät). Hoitopalkkio maksetaan toteuman mukaisesti seuraavan kuukauden viimeisenä päivänä, mikäli kuukausiraportti on toimitettu määräaikaan mennessä.

5.1 Hoitopalkkio

Hoidosta maksettava palkkio perustuu kunkin hoidossa olevan henkilön yksilölliseen palvelusuunnitelmaan, josta ilmenee asiakkaan toimintakyky, hoitoon käytettävä aika sekä hoidon vaativuus ja sitovuus. Hoidon tarve arvioidaan käyttäen apuna toimintakykymittareita ja yksilöllistä kokonaistilanteen arviointia. Arvioinnista vastaa kaupungin viranhaltija, tarvittaessa yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa. Hoitopalkkion suuruus määritellään toimeksiantosopimusta solmittaessa ja sitä tarkistetaan, mikäli perhehoidossa olevan henkilön tilanteessa tapahtuu muutoksia. Viranhaltija voi erityisharkinnallaan korottaa hoidon vaativuudesta johtuen palkkioluokkia enintään 10 %. Korotus voi olla myös määräaikainen.

5.1.1 Hoitopalkkio osavuorokautisessa perhehoidossa

Hoidon vaativuuden ja sitovuuden maksuperusteena on avun, ohjauksen ja valvonnan tarve. Perhehoidossa annettavalle lyhytaikaiselle (alle 14 vrk) osavuorokautiselle perhehoidolle on määritetty tuntikohtainen hoitopalkkio. Osavuorokautisesta perhehoidosta hoidettavan kotona maksetaan hoitopalkkio tuntiperusteisesti.

Kiertävän perhehoitajan tutustumiskäynnistä asiakkaan luokse korvataan hoitopalkkioluokka 1 mukainen hoitopalkkio tuntiperusteisesti.

5.1.2 Hoitopalkkio lyhytaikaisessa perhehoidossa

Hoidon vaativuuden ja sitovuuden maksuperusteena on avun, ohjauksen ja valvonnan tarve. Lyhytaikaisen perhehoidon palkkio maksetaan perhehoitajalle yhtäjaksoisesti toteutuneilta hoitopäiviltä. Hoitopäiväksi lasketaan kalenteripäivä, jolloin henkilö on ollut perhehoidossa. Esim. Asiakkaan perhehoito alkaa perjantaina klo 18 ja päättyy sunnuntaina klo 18, hoitopalkkio maksetaan kolmelta päivältä. Lyhytaikaisesta perhehoidosta hoidettavan kotona on määritetty päiväkohtainen hoitopalkkio.

5.1.3 Hoitopalkkio pitkäaikaisessa perhehoidossa

Hoidon vaativuuden ja sitovuuden maksuperusteena on avun, ohjauksen ja valvonnan tarve. Hoidon sitovuutta voi vähentää muun muassa asiakkaan päivätoimintaan osallistuminen. Päivätoimintaan osallistuminen määritellään asiakkaan palvelusuunnitelmassa. Päivätoiminnaksi luetaan myös päiväkotia, koulu tai päiväaikainen muu toiminta.

5.2 Kulukorvaus perhehoidossa

Kulukorvausten perusteena käytetään perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvia todellisia kustannuksia ja kunkin hoidossa olevan henkilön yksilöllisiä tarpeita. Kulukorvauksen suuruudesta ja sen tarkistamisesta sovitaan toimeksiantosopimuksessa. Alla esimerkkejä kuluista, joihin kulukorvausta on tarkoitus käyttää:

- 1) Ravintomenot (hoidettavan allergia- ja erityisruokavaliot voivat korottaa kulukorvausta)
- 2) Pesuaineet, wc- ja talouspaperit
- 3) Asumisesta ja asunnon käytöstä aiheutuvat menot: jätehuolto, sähkö, lämmitys, vesi, kodin kiinteistön korjaus, kodin puhtaanapito ja irtaimiston kulumisen
- 4) Vaatehuollosta aiheutuvat kustannukset kuten pesu ja pienet korjaukset

- 5) Omalla autolla ajettujen, tavanomaisten, perhehoidon arkeen kuuluvien ajojen matkakulut
- 6) Puhelinmaksut. Oman puhelimen ja siitä aiheutuvat kulut asiakas maksaa itse
- 7) Vakuutukset ja verot

Kulukorvausta voidaan korottaa/alentaa perustelluista syistä, mutta siitä sovitaan erikseen toimeksiantosopimuksessa.

5.3 Palkkiot ja kulukorvaus perhehoidon keskeytyksen ajalta

Lyhytaikaisessa ja osavuorokautisessa perhehoidossa

Mikäli perhehoitaja saa tiedon sovitun hoitopäivän tai -jakson peruuntumisesta kolme vuorokautta ennen hoidon alkamista, perhehoitajalle ei makseta hoitopalkkiota eikä kulukorvausta.

Mikäli perhehoitaja saa tiedon sovitun hoitopäivän tai -jakson peruuntumisesta alle kolme vuorokautta ennen hoidon alkamista eikä tilalle sijoiteta toista asiakasta, perhehoitajalle maksetaan harkinnan mukaan hoitopalkkio ilman korotuksia suunnitellun hoitojakson mukaisesti, kuitenkin enintään kolmelta päivältä.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa perhehoitajan vapaan aikana hoitopalkkio maksetaan perhehoitajalle täysimääräisenä, kulukorvauksesta vähennetään ateriakorvaus. Mikäli perhehoitajan vapaan aikana sijaishoitaja toimii perhehoitajana vakituisen perhehoitajan kodissa, maksetaan kulukorvaukset vakituiselle perhehoitajalle, ellei toisin sovita.

Perhehoitajasta johtuvasta syystä esim. sairausloma, sijoittaja maksaa pitkäaikaisessa perhehoidossa hoitopalkkion Kelan sairausvakuutuspäivärahan omavastuualalta (sairastumispäivä + yhdeksän arkipäivää). Jos hoidettavan hoito järjestyy perhekodissa sairauslomasta huolimatta, kulukorvaus maksetaan täysimääräisenä. Jos hoidettavan hoito järjestetään kodin ulkopuolella, kulukorvauksesta vähennetään ateriakorvaus.

Sairauslomasta tulee olla lääkärintodistus ja siitä on ilmoitettava välittömästi perhehoitajalle nimetylle vastuutyöntekijälle. Asiakkaan sijoittamisesta keskeytyksen ajalle sovitaan perhehoidon vastuutyöntekijän kanssa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa perhehoitajasta riippumattomasta syystä

Kun hoidettava on esim. sairaalahoidossa, kuntoutuksessa tai omaisten luona, perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus viisi päivää täysimääräisenä. Jos keskeytys kestää yli viisi päivää, vähennetään päivittäisestä hoitopalkkiosta ja kulukorvauksesta 50 %. Jos keskeytys kestää yli 30 päivää, palkkion ja kulukorvauksen maksaminen päättyy.

Perhehoidon maksujen maksamisen edellytyksenä on, että perhehoitaja pitää yhteyttä esim. sairaalassa olevaan henkilöön ja on yhteistyössä hoitopaikan kanssa. Hoidettavan tulo- ja lähtöpäivää ei lasketa poissaolopäiviksi.

Pitkäaikaisen perhehoidon perhehoitajan koulutuksessa

oloajalta perhehoitajalle maksetaan palkkio ja kulukorvaus täysimääräisenä silloin, kun koulutus on ennalta sovittu ja kaupungin järjestämä. Muuhun koulutukseen osallistumisesta ja kustannuksien korvauksesta on sovittava erikseen ja etukäteen perhehoitajalle nimetyn vastuutyöntekijän (yhteys henkilön) kanssa. Sijoittajakunta osallistuu koulutuskustannuksiin suhteessa perhehoidossa olevien asiakkaidensa määrään.

Sijaishoito perhehoitajan vapaan ja muun poissaolon aikana

Kunta tai kuntayhtymä voi järjestää perhehoitajan vapaan tai muun tilapäisen poissaolon ajaksi tarvittavan sijaishoidon tekemällä 6 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävän henkilön kanssa toimeksiantosopimuksen, jolla tämä sitoutuu huolehtimaan sijaishoidosta perhehoitajan kotona. Sijaishoito voidaan järjestää edellä tarkoitetulla tavalla, jos perhehoitaja suostuu siihen ja järjestely arvioidaan hoidettavan henkilön edun mukaiseksi.

Sijaishoitajan kanssa tehtävässä toimeksiantosopimuksessa sovitaan:

- 1) sijaishoitajalle maksettavan hoitopalkkion määrästä ja suorittamisesta;
- 2) tarvittaessa sijaishoitajalle aiheutuvien kustannusten korvaamisesta;
- 3) toimeksiantosopimuksen voimassaolosta; sekä
- 4) tarvittaessa muista sijaishoitoa koskevista seikoista.

Sijaishoitaja ei ole työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kaupunkiin. Sijaishoitajalle järjestettävästä koulutuksesta ja tuesta on voimassa, mitä niistä perhehoitajan osalta 15 §:ssä säädetään ja sijaishoitajan sosiaaliturvasta, mitä siitä perhehoitajan osalta 20 §:ssä säädetään.

Kun sijaishoito tapahtuu vakituisen perhehoitajan kotona, sijaishoitajalle maksetaan hoitopalkkio. Kulukorvaus maksetaan vakituiselle perhehoitajalle.

Kun sijaishoito tapahtuu sijaishoitajan kotona, sijaishoitajalle maksetaan lyhytaikaisen perhehoidon palkkio 14 päivään asti. Mikäli sijaishoito kestää yli 14 päivää, hoitajalle maksetaan koko ajalta yksinomaan pitkäaikaisen perhehoidon palkkio.

5.4 Asiakaskohtainen käynnistämiskorvaus perhekodissa

Lain mukaan uutta perhehoidon asiakkuutta käynnistettäessä hoitajalle voidaan maksaa hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista käynnistämiskorvausta; esim. asuntoon kohdistuvat välttämättömät muutostyöt, kalusteet, vuodevaatteet. Käynnistämiskorvausta myönnetään hakemuksen perusteella todellisiin, tapauskohtaisesti harkittaviin ja hankittaviin kuluihin silloin, kun korvausta ei voida saada muiden järjestelmien kautta. Käynnistämiskorvausta ei pääsääntöisesti myönnetä tavanomaisiin kodin varustukseen kuuluviin kodinkoneisiin.

Vammaisten tarvitsemat asunnon muutostyöt ja apuvälineet tulee vakituisen perhehoidon osalta hankkia ensisijaisesti sosiaalihuolto- tai vammaispalvelulain ja terveydenhuollon lääkinnällisen kuntoutuksen nojalla.

Käynnistämiskorvauksena tehdyt hankinnat ovat kaupungin omaisuutta. Poistoaika on 4 vuotta, siten että kunakin vuonna poistuu neljäsosa (25 %) hankinnan arvosta. Mikäli hoito päättyy lyhemmän ajan kuluessa, voidaan kohtuus ja tilanne huomioiden kuolettamaton osa käynnistämiskorvauksesta periä takaisin. Poistoaajan jälkeen käynnistämiskorvauksella tehdyt hankinnat ovat perhehoitajan omaisuutta.

Käynnistämiskorvauksen käytöstä tehdään hankintasuunnitelma ja kustannusarvio. Myönnetty käynnistämiskorvaus merkitään toimeksiantosopimukseen. Hyväksytyistä hankinnoista aiheutuneet kustannukset maksetaan kuitteja vastaan.

5.5 Matkakorvaukset

Perhehoidon asiakkaasta johtuvat matkakustannukset esim. tavanomaiset ostosmatkat, apteekissa, kampaajalla tai harrastuksissa käynnit sisältyvät kulukorvaukseen. Asiakkaan sairaanhoito- tai kuntoutusmatkoihin haetaan Kelan matkakorvausta. Asiakas maksaa omavastuuosuuden itse. Asiakas maksaa itse virkistysmatkat (esim. ulkomaille) rahatilanteen mukaan ja edunvalvojan kanssa sovittuna.

Matkakulut korvataan perhehoitajan osallistuessa sijoittajatahon järjestämään koulutukseen tai erikseen sovittaessa esim. kuntoutussuunnitelmapalaveriin Kelan sv -kilometrikorvauksen mukaisesti.

Lyhytaikaisessa perhehoidossa matkakulujen korvaamisesta sovitaan erikseen, esimerkiksi tarvittaessa asiakkaan kuljettaminen kodin ja perhehoidon välillä (verohallinnon vuosittain määrittämä kilometrikorvaus).

Kiertävän perhehoitajan matkakulut perhehoitajan ja asiakkaan

kodin välillä korvataan liitteen 1 mukaisesti. Omaa autoa käytettäessä korvataan Kelan vuosittain määrittämä sv-kilometrikorvaus. Mikäli perhehoitajalla ei ole mahdollisuutta auton käyttöön, korvataan hänelle matkoista aiheutuneet kulut edullisimman julkisen kulkuvälineen mukaisesti.

6 Perhehoitajan asema

6.1 Perhehoitajan oikeus vapaaseen

Pitkäaikaista perhehoitoa toteuttavalla perhehoitajalla on oikeus kolmen (3) vuorokauden vapaaseen kutakin sellaista kalenterikuukautta kohden, jona hän on toiminut perhehoitajana vähintään 14 vuorokautta. Kaupunki auttaa yhteistyössä perhehoitajan kanssa vapaan aikana perhehoidossa olevan henkilön hoidon järjestämisessä. Ansaittu vapaa on pidettävä seuraavan kalenterivuoden helmikuun loppuun mennessä. Liikaa pidetyt vapaat peritään takaisin, mikäli perhehoito loppuu kesken vuoden. Erityisestä syystä voidaan perhehoitajalle maksaa vapaa rahana, jolloin perhehoitaja järjestää hoidon itse ja ilmoittaa hoidon järjestämisajankohdan ja – tavan sijoittajakuntaan. Lisäksi tulee huomioida hoidettavien omat toiveet lyhytaikaisesta hoitopaikasta.

Vapaan pitämisestä on ilmoitettava vähintään kuukautta ennen sen alkamista toimeksiantosopimukseen merkitylle yhteyshenkilölle ja/tai toimistosihteerille.

Lyhytaikaiselle perhehoitajalle vapaa korvataan palkkiona. Oikeus kahteen (2) vapaavuorokausikorvaukseen syntyy, kun hoitovuorokausia on vähintään 14 kalenterikuukaudessa perhehoidon yhtä asiakasta kohden.

6.2 Perhehoitajan sosiaaliturva ja vakuutukset

Perhehoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaisissa (549/2003). Perhehoitajan eläketurva määräytyy peruseläketurvan mukaisesti ja kertyvän eläkkeen suuruus määräytyy hoitopalkkion mukaan. Perhehoitaja voi jäädä eläkkeelle 63 - 68 -vuotiaana. Perhehoitajan tulee informoida sijoittajakuntaa eläkkeelle siirtymisestä vähintään 3 kk aikaisemmin.

Perhehoitajan tapaturmavakuutuksesta säädetään tapaturmavakuutuslaissa (608/1948). Kunta vastaa perhehoitajan vakuuttamisesta. Perhehoidettavan perhehoidossa aiheuttamiin vahinkoihin ei ole kunnalla vakuutusta. Tämän vuoksi on suositeltavaa, että perhehoitaja ottaa laajennetun kotivakuutuksen. Pitkäaikaisen perhehoidettavan omaisuus sisältyy perhehoitajan koti-irtaimiston vakuutukseen. Perhehoitaja vastaa hoidettavalle, tämän omaisuudelle tai ulkopuolisille aiheuttamistaan vahingoista. Vahingon sattuessa asia selvitetään yhdessä perhehoitajan ja sijoittajan kanssa.

6.3 Perhehoitajan tuki ja valvonta

Perhehoitajalla on oikeus saada tukea työlleen. Perhehoitajien koulutus ja työnohjaus järjestetään kaupungin toimintana, yhteistyössä oppilaitosten kanssa, hankkeiden kautta tai ostopalveluna määrärahojen puitteissa. Koulutuksen sisällössä pyritään ottamaan huomioon perhehoitajien aikaisempi koulutus ja perhehoidon kulloisetkin tarpeet. Vastuu perhehoidon lähiohjauksen järjestämisestä on toimeksiantosopimuksessa nimetyllä vastuutyöntekijällä.

Vastuutyöntekijä tekee perhekotiin säännöllisiä ohjaus- ja tukikäyntejä vähintään kerran vuodessa. Vastuutyöntekijä tapaa kiertävän perhehoitajan hoidettavan kotona vähintään vuosittain. Näiden tapaamisten yhteydessä huomioidaan myös perhehoitajan jaksaminen ja koulutustarpeet.

Kaupunki järjestää Lohjan kaupungin toimeksiantosopimussuhteisille perhehoitajille 1-2 koulutuspäivää vuodessa yhteistyössä kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Perhehoitajalla on mahdollisuus saada tarvittaessa työnohjausta ja/tai mentorointia kaupungin käytäntöjen mukaisesti. Työnohjaus ei vähennä hoitopalkkioita ja kulukorvausta. Perhehoitajalla on mahdollisuus osallistua vertaisryhmätoimintaan. Vertaisryhmätapaamiset voivat olla kaupungin järjestämiä tai itseohjautuvia.

Kunta vastaa perhehoidon valvonnasta. Sekä sijoittajakunnan että sijoituskunnan sosiaalihuollosta vastaava toimielin voi tarkastaa perhekodin toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät tilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. (Perhehoitolaki 263/2015, 22§.)

Perhehoitajalle annettava tuki ja valvonta ovat lähellä toisiaan. Onnistuneen valvonnan perusta on se, että kunnan vastuutyöntekijä tietää, miten perhehoitaja jaksaa työssään. Asiakaspalautteen perusteella tarkastuskäyntejä voidaan tehdä perhekotiin tarpeen mukaan. (Perhehoitolaki 263/2015, 22§.) Kiertäviin perhehoitajiin kohdistuvat asiakaspalautteet käsitellään kyseisen perhehoitajan ja vastuutyöntekijän kanssa viipymättä.

Kunnan on tarvittaessa järjestettävä toimeksiantosopimuksessa sovittavalla tavalla perhehoitajalle hyvinvointi- ja terveystarkastuksia. Perhehoitajille annetaan mahdollisuus hyvinvointi – ja terveystarkastukseen vähintään joka toinen vuosi.

6.4 Perhehoitajan ilmoitusvelvollisuus

Perhehoitaja on velvollinen ilmoittamaan perhehoidossa tapahtuneista muutoksista vastuutyöntekijälle siihen kuntaan, joka on sijoittanut hoidettavan sekä kuntaan, jossa perhekoti sijaitsee

(Perhehoitolaki 263/2015 21§). Perhehoitaja on velvollinen ilmoittamaan mm. seuraavista muutoksista:

- aikomuksestaan ottaa lyhyt- tai pitkäaikaiseen perhehoitoon muita henkilöitä
- perhehoitoon sijoitettujen henkilöiden kotikunnat
- perhesuhteisiin ja perheen olosuhteisiin ja terveyteen liittyvät muutokset
- suunnitellut vapaat ja niiden aikaiset järjestelyt vähintään kuukautta aiemmin
- ulkomaanmatkat perhehoidossa olevan henkilön kanssa
- sattuneet tapaturmat, väkivallanteot ja niiden vaatimat toimenpiteet (kirjallisena)
- kasvuun, kehitykseen, turvallisuuteen liittyvät tapahtumat
- sairauslomasta välittömästi
- asiakkaan vakavammista sairauksista, tapaturmista ja sairaalassaolosta
- aikomuksestaan muuttaa
- muista mahdollisista tärkeistä perhehoitotyöhön vaikuttavista asioista
- tarvittaessa lastensuojeluilmoitus tai huoli-ilmoitus

Olosuhteiden muutosta koskevan ilmoituksen viivästyminen johtaa perhehoitajalle liikaa maksetun palkkion takaisin perintään.

6.5 Vaitiolovelvollisuus ja tietojensaanti

Perhehoitajaa sitoo elinikäinen vaitiolovelvollisuus.

Vaitiolovelvollisuus pätee myös hoitosuhteen päättymisen jälkeen ja se sitoo myös perhehoitajan muuta perhettä. Perhehoitajalla on oikeus saada sellaiset hoidettavaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä hoidon toteuttamiseksi. Perhehoitajan tulee säilyttää asiakkaiden paperit lukollisessa paikassa.

Asiakassuhteen päättyessä asiakaspaperit tulee palauttaa asiakkaan kotikuntaan perhehoidon vastuutyöntekijälle.

7 Perhehoidon päättyminen

Perhehoidon kesto on arvioitava toimeksiantosopimuksessa. Jos toimeksiantosopimuksessa ei ole toisin sovittu, voidaan toimeksiantosopimus irtisanoa päättymään irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua. Irtisanomisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus. Jos perhekoti tai siellä annettava hoito todetaan sopimattomaksi tai puutteelliseksi, kaupunki pyrkii työnohjauksella ja muilla toimenpiteillä saamaan hoidon tason hyvän hoidon kriteerien mukaiseksi. Mikäli tilanne ei korjaannu sijoittajan määrittelemässä kohtuullisessa ajassa, toimeksiantosopimus voidaan purkaa välittömästi. Tällöin perhehoitaja palauttaa ennakkona saamansa perhehoitomaksut.

Perhehoidon asiakkaan kuollessa toimeksiantosopimuksen voimassaolo lakkaa heti. Hoitajalle maksetaan seitsemän (7) päivän ajalta hoitopalkkio ja kulukorvaus ateriakorvausta lukuun ottamatta. Perhehoidossa olevan henkilön kuollessa perhehoitajan tulee ottaa välittömästi yhteyttä perhehoitajalle nimettyyn vastuutyöntekijään (yhteyshenkilö).

Pitkäaikaisen perhehoidon päättyessä perhehoitajasta riippumattomasta syystä, asiakkaan kuolemaa lukuun ottamatta, maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus, ateriakorvausta lukuun ottamatta, irtisanomisajalta.

8 Perhehoidossa olevaa asiakasta koskevat asiat

Perhehoidon toteuttamisesta sovitaan palvelusuunnitelmassa ja/tai kehitysvammaisten osalta erityishuolto-ohjelmassa. Asiakas, hänen omaisensa/läheisensä, perhehoitaja ja perhehoidon yhteyshenkilö tapaavat toisensa suunnitellakseen perhehoidon aloituksen. Ennen varsinaisen toimeksiantosopimuksen solmimista on suositeltavaa, että asiakas, omainen/läheinen ja perhehoitaja tutustuvat toisiinsa esim. tutustumiskäynneillä. Mikäli perhehoidossa oleva asiakas tai hänen läheisensä havaitsevat epäkohtia perhehoidon aikana, tulee heidän ensisijaisesti keskustella näistä havainnoista perhehoitajan kanssa ja tarvittaessa olla yhteydessä perhehoidon yhteyshenkilöön.

8.1 Perhehoidon asiakasmaksu

Perhehoidon asiakasmaksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia. Perhehoidon asiakasmaksut on määriteltävä Lohjan kaupungin sosiaali- ja terveystalouden hyväksymässä ja kulloinkin voimassa olevassa erillisessä sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuja koskevassa taksakirjassa.

8.2 Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevan asiakkaan yksityisvarat

Palvelusuunnitelmassa sovitaan pitkäaikaisessa perhehoidossa olevan henkilön yksityisvarojen hoidosta. Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalle asiakkaalle tulee jäädä käyttöön käyttövara, joka on vähintään toimeentulotuen perusosa vähennettynä ravinto-osuudella. Perhehoitoon sijoitetun saamat työtulot /työosuusrahat jäävät hänen omaan käyttöönsä.

Perhehoitaja ylläpitää luetteloa asiakkaan perhekotiin mukanaan tuomista tavaroista ja varoista. Perhehoitajan tulee pitää kirjaa asiakkaan käyttövarojen käytöstä säilyttämällä ostokuitit. On suositeltavaa, että perhehoidon asiakkaan käyttövara olisi kerrallaan enimmillään 50€.

Perhehoidossa olevalle henkilölle nimetään tarvittaessa edunvalvoja, mikäli henkilö ei kykene itse valvomaan etuaan ja huolehtimaan itsestään. Edunvalvoja voidaan määrätä täysi-

ikäiselle tai alle 18 v. lapselle vanhempien rinnalle hoitamaan raha-asioita. Edunvalvojan kanssa sovitaan tilin käytöstä ja käyttövaran määrästä (kuukausirahat ym.).

9 Asiakkaan katoaminen perhehoidossa

Asiakkaan kadotessa tulee toimia välittömästi seuraavan mallin mukaisesti: Perhehoitaja tarkastaa kodin tilat ja pihan nopeasti. Jos asiakas on poistunut perhehoidon aikana, tehdään aina katoamisilmoitus poliisille mahdollisimman pian puhelinnumeroon 112. Katoamisilmoitusta tehdessä tulee kertoa katoamispaikka- ja aika, kadonneen henkilötiedot ja tuntomerkit. Katoamisilmoituksen jälkeen tiedotetaan asiasta omaisille ja perhehoidon vastuutyöntekijälle kuntaan. Kun asiakas löytyy, ilmoitetaan välittömästi poliisille, omaisille ja perhehoidon vastuutyöntekijälle. Asiakkaan katoaminen selvitetään perhehoitajan ja vastuutyöntekijän kesken. Perhehoitajalle järjestetään tarvittava tuki.

10 Asiakkaan kuolema perhehoidossa

Mikäli hoitavan lääkärin kanssa ei ole muuta toimintatapaa sovittu, toimitaan seuraavan mallin mukaisesti:

Perhehoitaja soittaa yleiseen hätänumeroon 112 ja ilmoittaa asiakkaan kuoleman epäilystä. Poliisityöpari tulee ja toteaa tilanteen. Samalla suljetaan pois mahdollinen rikosepäily. Tämän jälkeen poliisi huolehtii vainajan kuljetuksen järjestämisestä lähimpään terveyskeskukseen, jossa lääkäri toteaa kuoleman.

Perhehoitajan tulee ilmoittaa asiasta välittömästi omaisille ja perhehoitajalle nimetylle kunnan vastuutyöntekijälle (yhteyshenkilö). Asiakkaan omaisiin otetaan yhteyttä myös kunnasta. Perhehoitajalle järjestetään tarvittava tuki. Perhekodissa voidaan järjestää muistotilaisuus.

